

Forfatter: Bording, Anders

Titel: Udrag fra Digte. - 1984

Citation: Bording, Anders: "Digte. - 1984", i Bording, Anders: *Digte. - 1984*, udg. af ERIK SØNDERHOLM, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 1984-86, s. XXVIII.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bording01val-shoot-idm140114470193840/facsimile.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Digte. - 1984

ser imidlertid, at Rostgaard – eller hvem han nu har sat til at etablere teksterne – ugenert har ændret ordlyden, sandsynligvis i korrekturfasen; denne konstatering af vilkårligheden i disse tekstændringer er naturligvis af betydning og har været medvirkende til at undgå 1735-udgaven som tekstkilde, når det har været muligt; variantapparatet vil med al ønskelig tydelighed afsløre dette fænomen, thi dér vil man kunne se, at den rostgaardiske variant oftest optræder helt isoleret i de markante tilfælde, men derimod ikke i de banale (af/ad); som det stykke af en filolog Rostgaard engang var, erstattede han ofte et almindeligt ord og indsatte et ældre og sjældnere, hvad der vanskeliggør benyttelsen af det velkendte og knæsatte princip om valg af lectio difficilior. Selv om man ud fra moderne principper, som dog har det til fælles med Rostgaards, at de ikke er evigyldige, vil kunne kritisere den i 1735-udgaven anvendte praksis, så skal man ikke glemme, at Rostgaards metode var almindelig anerkendt i tiden; og hans udgave har den fortjeneste, at den dog bragte et forfatterskab i hus, som nok ellers ville have lidt en endnu krankere skæbne, hvis man skal dømme efter udgavens salgsmæssige fiasko; meget, som nu forefindes i udgaven eller i Rostgaards samlinger til udgaven, ville formodentlig være gået definitivt tabt, spredt som dette digtmateriale var på de forskellige steder. Trioen Terpager–Rostgaard–Gram fortjener derfor kun ros for deres indsats. Af en afhandling i kommentarbindet vil det fremgå, hvem der mest fortjente den af disse tre.

Ved tekststilletællingen har det været opgaven at gengive de foreliggende kilder så nøjagtigt som muligt; udgaven skulle kunne

anvendes til filologiske formål – man bør erindre sig, at udgaven blev planlagt på et tidspunkt, hvor filologi endnu ikke på universiteterne blev henregnet under de syv dødsynder. Følgende enkeltheder fortjener en liden bemærkning med på vejen:

1. *Typografi*: Som sædvanlig betegner antikva/kursiv forlæggenes fraktur/antikvasats eller gotisk/latinsk håndskrift, i praksis næsten lig forholdet dansk/latinsk sprog. Opsætningen af lange og korte verslinier i henholdsvis udelte og delte sider er sket for pladsbesparelsens skyld, selv om bogen derved bliver noget kompakt og bred; der er som nævnt herved også skævet kraftigt til 1735-udgavens lay-out, men nærværende udgave er på grund af de dobbelte linietællere blevet lidt større på begge led.

Anders Børdings lejlighedsdigte udkom i flere forskellige formater, undertiden – dog ikke ofte – som store etbladstryk, og de visser baroktypografien på det allerprægtigste stadi. Glæden og sorgen, taknemmeligheden og venskaber, hyldesten og prestigen fik dækkende udtryk i den pompøse, imponante og ekspressive brug af alt disponibelt materiale i trykkeriet: mange og gerne store skriftgrader, røskrammer, typografiske vignetter, lejlighedsvis symbolske træsnit, som dog ikke er fremtrædende i Bording-materialet. I de vældige titler og overskrifter ses en vis udvikling fra de tidlige, renaissanceprægede, hvor skriftgrader og typografisk form dominerer over en opdeling af ordlyden efter indhold og vigtighed, til de højbarokke titler, hvor man trods megen fryd over majestætisk pomp og pragt er på vej til det moderne titelblads opdeling og fremhævelse efter indholdets vægt. Den for os så fremmede pudsig-